

Številka: 013-45/2022/47
Datum: 22. 2. 2023

ZAPISNIK

7/2023 seje Zdravstvenega sveta, ki je potekala v sredo, 22. 2. 2023, s pričetkom ob 15. uri, v veliki sejni sobi Ministrstva za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), Štefanova 5, Ljubljana in videokonferenčno.

PRISOTNI ČLANI ZS:

- prof. dr. Mirta Koželj, predsednica,
- dr. Erik Brecelj,
- prim. prof. dr. Danica Rotar Pavlič,
- prof. dr. Alojz Ihan,
- prof. dr. Radovan Hojs,
- izr. prof. dr. Tatjana Lejko Zupanc,
- prof. dr. Matjaž Vogrin,
- izr. prof. dr. Maja Rus Makovec,
- Denis Baš,
- doc. dr. Marko Pokorn,
- doc. dr. Branko Gabrovec,
- dr. Alenka Kolar,
- dr. Tanja Španić,
- izr. prof. dr. Matej Štuhec, videokonferenčno,
- prim. mag. Dorijan Marušič, videokonferenčno,
- mag. Jakob Ceglar, videokonferenčno,
- izr. prof. dr. Mateja Lorber.

OSTALI PRISOTNI:

- Nataša Vidnar, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zdravstveno nego,
- dr. Katja Povhe Jemec, Direktorat za javno zdravje, ministrstvo,
- izr. prof. dr. Nada Rotovnik Kozjek, predsednica RSK za klinično prehrano,
- Sanja Mekić, koordinatorka ZS, ministrstvo.

OPRAVIČENO ODSOTNI:

- izr. prof. dr. Martina Drevenšek,
- Mario Fafangel,
- Danijel Bešič Loredan, minister,
- mag. Tadej Ostrc, državni sekretar,
- Tjaša Vidic, državna sekretarka,
- Azra Herceg, državna sekretarka,
- dr. Branko Bregar, v. d. generalnega direktorja Direktorata za javno zdravje,
- mag. Vlasta Mežek, generalna direktorica Direktorata za zdravstveno varstvo,
- Aleš Šabeder, v. d. direktorja Urada za nadzor, kakovost in investicije v zdravstvu,
- doc. dr. Tatjana Mlakar, generalna direktorica Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Na 7/2023 seji Zdravstvenega sveta (v nadaljnjem besedilu ZS) je bilo prisotnih 17 članov od 19 imenovanih, torej je ZS sklepčen. Lista prisotnosti je sestavni del izvirnika zapisnika.

Sejo ZS je vodila predsednica ZS, prof. dr. Mirta Koželj, po naslednjem **DNEVNEM REDU**:

1. Potrditev predlaganega dnevnega reda seje.
2. Potrditev zapisnika 6/2022 seje ZS.
3. Pregled realizacije sklepov zapisnika 5/2022 seje ZS.
4. Poročilo Komisije za ocenjevanje vlog novih zdravstvenih programov.
5. Strokovna stališča o zdravi prehrani v Sloveniji (vabljeni izr. prof. dr. Nada Rotovnik Kozjek).
6. Kje smo s kliničnimi smernicami v Sloveniji (poročila prof. dr. Mirta Koželj).
7. Razprava o standardih in normativih.
8. Razno.

Ad 1 – Potrditev predlaganega dnevnega reda seje

Predsednica ZS je člane pozvala k potrditvi predlaganega dnevnega reda seje. Člani ZS niso imeli pripomb na dnevni red.

Sprejet je bil **SKLEP**:

ZS je s soglasjem vseh navzočih članov potrdili predlagani dnevni red seje.

Ad 2 – Potrditev zapisnika 6/2022 seje ZS

Predsednica ZS je člane pozvala k potrditvi zapisnika 6/2022 seje ZS z dne 18. 1. 2023.

Sprejet je bil **SKLEP**:

ZS je s soglasjem vseh navzočih članov potrdili zapisnik 6/2022 seje ZS. Potrjen in podpisan zapisnik je objavljen na spletni strani ministrstva.

Ad 3 – Pregled realizacije sklepov zapisnika 5/2022 seje ZS.

Člani ZS so prejeli informacijo o realizaciji sklepov 5/2022 seje ZS.

Sprejet je bil **SKLEP**:

ZS ažurno uresničuje sklepe 5/2022 seje ZS in se seznanja z aktualnim dogajanjem na področju zdravja v Republiki Sloveniji.

Ad 4 – Poročilo Komisije za ocenjevanje vlog novih zdravstvenih programov

Vloga za nov zdravstveni program, ponovno obravnava na 4/2023 seji Komisije za ocenjevanje vlog (v nadaljnjem besedilu: KOV):

Št.	Št. zadeve	Zadeva	Predlagatelj	Točke Strokovno Finančno poročilo	Poročevalci
1	0130-61/2021	Vloga za odobritev nove metode zdravljenja z naprednim avtolognim celičnim zdravilom (aHyC) bolnikov s kastracijsko odpornim rakom prostate (KORP)	Univerzitetni klinični center Ljubljana	<p>Strokovno poročilo 12.2.2022: svetuje se raziskovalno delo na to temo z več vključenimi bolniki (sicer 48 točk). Finančno poročilo: 0 točk</p> <p>Strokovno poročilo 15.2.2023: Predlaga se odobritev zdravljenja za dobo treh let, ki bi se v tem času financiralo iz dodatnih terciarnih sredstev. V tem času morajo predlagatelji na ta način zdraviti 160 bolnikov, rezultate zdravljenja 6 mesecev pred potekom roka predstaviti ZS in ZZZS in tako utemeljiti nadaljnje financiranje iz rednih sredstev ZZZS.</p>	<p>izr. prof. dr. Irena Oblak (12.2.2022) doc. dr. Marko Pokorn (15.2.2023)</p> <p>Finančno poročilo mag. Jakob Ceglar (10.10.2022)</p>

Predsednica ZS je povedala, da se je KOV sestala na videokonferenčni seji dne 15. 2. 2023. Obravnavala je samo eno vlogo: 0130-61/2021 Vloga za odobritev nove metode zdravljenja z naprednim avtolognim celičnim zdravilom (aHyC) bolnikov s kastracijsko odpornim rakom prostate (KORP) predlagatelja UKC Ljubljana. Vloga je že bila obravnavana s strokovnega stališča na KOV v prejšnjem mandatu ZS, finančna ocena pa v tem mandatu ZS. Vloga je bila takrat s strokovnega stališča zavrnjena. Predlagatelj je podal pripombe in zato je KOV vlogo s strokovnega stališča ponovno obravnaval. Ocena vloge za nov zdravstveni program in mnenje KOV je razvidno iz tabele.

Poročevalca sta na kratko predstavila vlogo in oceno vloge. Predsednica je pozvala k razpravi.

Člani ZS so razpravljali, da gre za majhen vzorec bolnikov s KORP (22), vendar se je zdravilo izkazalo kot robustno učinkovito. Ob zelo jasni metodologiji raziskave so se rezultati izkazali za prepričljive. Člani so nadalje razpravljali, ali bi bilo financiranje za časovno omejeno obdobje sprejemljivo za ZZZS.

Sprejeta sta bila **SKLEPA:**

Mag. Jakob Ceglar bo do naslednje seje ZS sporočil, ali bi bil za ZZZS sprejemljiv način začasnega financiranja programa zdravljenja z naprednim avtolognim celičnim zdravilom (aHyC) bolnikov s kastracijsko odpornim rakom prostate (KORP) za obdobje treh let.

Nadaljnja obravnava te točke se prenese na naslednjo sejo ZS.

Ad 5 – Strokovna stališča o zdravi prehrani v Sloveniji (vabljeni izr. prof. dr. Nada Rotovnik Kozjek, predsednica RSK za klinično prehrano)

Predsednica je pozdravila, predstavila in se zahvalila izr. prof. dr. Nadi Rotovnik Kozjek, da se je odzvala na povabilo ZS. Predsednica je pozdravila in predstavila dr. Katjo Povhe Jemec iz

ministrstva, Direktorata za javno zdravje, Sektorja za varovanje zdravja ter se ji zahvalila, da bo člane ZS informirala o dogajanju na zadnji seji Strateškega sveta za prehrano.

Izr. prof. dr. Nada Rotovnik Kozjek je predstavila strokovno področje klinične prehrane in prizadevanja, da bi klinična prehrana postala paralelna terapevtska pot k zdravljenju. Povedala je, da je klinična prehrana individualna obravnava, ki jo izvaja stroka z namenom ustrezne obravnave pomanjkanja hranil. Predstavila je koristi uvedbe klinične prehrane, predvsem v smislu manjših stroškov zdravljenja, hitrejšega okrevanja ter manj »povratnikov«. Vsak evro, vložen v klinično prehrano, se obrestuje 4-5x.

V nadaljevanju je predstavila, kako poteka izobraževanje kadra na področju klinične prehrane. Na MF sta dva izbirna predmeta s področja klinične prehrane, od leta 2024 pa bosta potekala dva redna predmeta. Ministrstvo že več let preko javnih razpisov omogoča izvajanje Šole klinične prehrane, ki je namenjena zdravstvenim delavcem, ki so že zaključili formalno izobraževanje: zdravniki, dietetiki ter DMS. RSK za klinično prehrano pripravlja vlogo za nov zdravstveni program za klinično prehrano in jo namerava vložiti na ZS.

Dr. Katja Povhe Jemec na ministrstvu pokriva področje prehrane in se je na prošnjo državne sekretarke Azre Herceg, namesto nje, udeležila 3. seje Strateškega sveta za prehrano, ki je potekala 21. 2. 2023. Člane ZS je informirala, da so na seji bile predstavljene obstoječe prehranske smernice, Nordijske smernice ter način priprave novih smernic; pravica do drugačne prehrane v javnih zavodih ter primer uvedbe brezmesne prehrane v Generalnem sekretariatu Vlade RS.

V razpravi je bilo izpostavljeno, da v Strateškem svetu za prehrano ni strokovnjaka s področja pediatrije in da bi bilo nujno, da se v pripravo smernic vključi tudi pediater, zlasti, če se namerava posegati v prehrano javnih zavodov, kot so šole in vrtci.

Sprejeta sta bila **SKLEPA**:

ZS predlaga, da se v delovno skupino za pripravo smernic vključi tudi pediater.

Člani ZS so se seznanili, da je v pripravi vloga za nov zdravstveni program za klinično prehrano.

Ad 6 – Kje smo s kliničnimi smernicami v Sloveniji (poročča prof. dr. Mirta Koželj)

Predsednica ZS je povedala, da želi minister za zdravje Danijel Bešič Loredan v okviru reforme zdravstva urediti tudi področje kliničnih oziroma nacionalnih smernic. Predstavila je orientacijsko analizo stanja v Sloveniji in predlog ureditve tega področja.

Klinične smernice in priporočila pripravijo delovne skupine v okviru strokovnih združenj, društev in sekcij, ki so organizirane v Zvezi društev – Slovensko zdravniško društvo (SZD). Pripravljeno besedilo se potrdi na srečanju združenj, društev ali sekcij. Nato gredo priporočila oziroma klinične smernice v obravnavo strokovnemu svetu pri SZD za določeno področje, ki ju dokončno uskladi in oblikuje ter posreduje v obravnavo Glavnemu strokovnemu svetu SZD. Ko ju ta potrdi, je besedilo lahko objavljeno v Zdravniškem vestniku. Tako objavljene klinične smernice in strokovna priporočila predsednik SZD **posreduje v vednost ZS**.

Nacionalne smernice so klinične smernice ali strokovno priporočilo, ki vsebuje tudi ekonomsko oceno virov (kadrov, opreme in prostorov), logistično ali organizacijsko izvedbo in obvladovanje tveganj. Osnutek nacionalnih smernic najprej obravnava in potrdi RSK za določeno področje, nato pa se pošlje v potrditev in obravnavo ZS. Pred obravnavo nacionalnih smernic pri ustreznem RSK se oblikuje delovna skupina za smernice, ki pripravi ekonomsko oceno virov v sodelovanju

s strokovnjaki ustreznih strok. Nacionalne smernice kot osnovo nacionalnih zdravstvenih programov **obrnava in potrđi ZS. ZS oceni vsebino smernic s stališča izvedljivosti, enakomernega razvoja vseh strok in načela enake dostopnosti. ZS lahko po potrebi naroči predlagatelju, da svoj predlog dopolni.**

RSK je po ZZDej najvišji strokovni organ na posameznem področju, ki usklajuje predloge klinik, strokovnih združenj in zbornic, visokošolskih zavodov, zdravstvenih zavodov ter posameznih strokovnjakov. Dokumenti, ki jih izdelajo RSK, imajo status priporočila, dokler jih ZS ne potrđi. Za tranzicijo priporočil v smernice pa je po prvem odstavku 75. člena ZZDej pristojen ZS.

Slovensko zdravniško društvo je izdelalo Predlog postopkov sprejemanja strokovnih priporočil, kliničnih smernic in nacionalnih smernic, ki ga je na 1/2018 seji dne 7. 3. 2018 potrđil ZS.

Predsednica ZS je zaključila, da zanimanje za oblikovanje slovenskih smernic obstaja ter da smernice pomenijo poenotenje stroke za vso državo. Preko SZD je treba spodbuditi oblikovanje smernic po začrtani poti. Ureditev področja smernic v Sloveniji je nujna, a obsežna naloga, ki bi jo lahko opravila delovna skupina pri ministrstvu.

Predsednica se je že posvetovala o ureditvi področja smernic s prof. dr. Ksenijo Geršak, ki je dosedanjo pot oblikovanja smernic 2018. leta predstavila na seji ZS in je tudi avtorica ali soavtorica člankov o smernicah v Sloveniji, objavljenih v Zdravniškem vestniku. Prof. dr. Ksinija Geršak je pripravljena sodelovati pri ureditvi področja smernic v Sloveniji.

Sprejeta sta bila **SKLEPA:**

Predsednica pozove člane ZS, da sporočijo svoj interes za sodelovanje na področju smernic.

Predsednica in člani ZS, ki bodo izrazili interes po sodelovanju, se bodo sestali s predstavniki SZD na temo kliničnih oziroma nacionalnih smernic.

Ad 7 – Razprava o standardih in normativih

Pri pregledu vlog za nove zdravstvene programe iz preteklih mandatov, je bilo ugotovljeno (3/2022 seje ZS z dne 2. 11. 2023), da je bilo veliko vlog v katerih so predlagatelji predlagali normative in standarde za različna področja. Predlagatelji so bili: RSKji, različna združenja, SZD in ministrstvo. ZS je po oceni na KOV zaprosil za dopolnitve in po naših dosegljivih evidencah v programu Lotus Notes, nobena od teh vlog ni bila dopolnjena v celoti. Predsednica je člane ZS seznanila, da naj bi nekateri RSK ponovno pripravljali normative.

Normativi in standardi v zdravstvu so urejeni v naslednjih pravnih predpisih:

- a. 4. točka prvega odstavka 9. člena **Pravilnika o razširjenih strokovnih kolegijih** (Uradni list RS, št. 44/17, 187/21 in 78/22): Naloge posameznih RSK so priprava novih in posodabljanje obstoječih standardov in normativov kadrovskih in materialnih virov oziroma priprava strokovnih stališč o predlogih standardov in normativov, ki jih predlagajo drugi predlagatelji ter posredovanje normativov v obravnavo ZS,
- b. v sedmi alineji 3. člena **Pravilnika o Zdravstvenem svetu** (Uradni list RS, št. 88/01, 40/06, 8/09, 11/11 in 48/12): V okviru nalog, ki jih določa zakon o zdravstveni dejavnosti, ZS obravnava kadrovske in delovne normative in poklicne strokovne standarde v zdravstveni dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe,

c. ZS je na dveh zaporednih sejah v letu 2017 (7/2017 seja dne 4. 10. 2017 in 8/2017 seja dne 8. 11. 2017) sprejel **navodila za pripravo podatkov**, ki naj jih RSK predložijo programom normativov. Navodila so bila poslana predsednikom takratnih RSK.

D. Modra knjiga standardov in normativov zdravnikov in zobozdravnikov – Ljubljana: Zdravniška zbornica Slovenije: Sindikat zdravnikov in zobozdravnikov Fides: Slovensko zdravniško društvo, 2011 ISBN 978-961-6185-07-3.

V.d. generalnega direktorja Direktorata za zdravstveno nego Nataša Vidnar je povedala, da je bila na ministrstvu imenovana krovna delovna skupina za pripravo kadrovskih standardov in normativov za poklice v zdravstveni dejavnosti. Delovna skupina je široko zastavljena, tudi s predstavniki sindikatov in združenj. Povedala je, da bodo imenovane tudi podskupine.

Člani ZS so razpravljali, da so standardom v zdravstvu načeloma naklonjeni, urejanju in predpisovanju normativov pa ne. Normativov EU praktično ne pozna. S predpisovanjem normativov bi lahko omogočili, da bi kader v javnih zdravstvenih zavodih manj delal, to delo pa bi se opravilo v popoldanskih urah, ko so storitve za uporabnike plačljive.

Sprejet je bil **SKLEP**:

Člani ZS so sprejeli sklep, da se nadaljnja obravnava standardov in normativov prestavi na sejo, na kateri bodo prisotni odločevalci s strani ministrstva.

Ad 8 – Razno

Dr. Alenka Kolar je povedala, da je objavljen nov portal zVem, ki omogoča pacientom, da pregledujejo svoje recepte, bolniške liste in druge dokumente v načinu časovnega traku.

Naslednja seja ZS bo 22. 3. 2023 ob 15. uri.

7/2023 seja ZS z dne 22. 2. 2023 se je zaključila ob 17.30 uri.

Zapisala:
Sanja Mekić
Koordinatorica ZS

prof. dr. Mirta Koželj
predsednica ZS

